

Trường: THPT YJUT
MÔN: GDCD
Ngày soạn: 1/9/2021
Tiết PPCT: 1,2 (Tuần 1,2)

**BÀI 1: THẾ GIỚI QUAN DUY VẬT VÀ PHƯƠNG PHÁP
 LUẬN BIỆN CHỨNG**

Môn: GDCD; Lớp: 10

Thời gian thực hiện: 2 tiết

I. NỘI DUNG CƠ BẢN

**TIẾT 1:
 TÌM HIỂU NỘI DUNG THẾ GIỚI QUAN DUY VẬT**

Hoạt động của học sinh	Nội dung
1. Theo em con người muốn nhận thức và cải tạo TG thì phải làm gì? 2. Vậy có phải các môn KH đều ng.cứu về một lĩnh vực hay không? 3. Em hãy lấy VD về đối tượng ng.cứu của mỗi môn khoa học cụ thể? 4. Vậy triết học có phải là một môn khoa học ng.cứu một lĩnh vực cụ thể không? 5. Vậy đối tượng ng.cứu của triết học là gì?	<p>1. Thế giới quan và phương pháp luận</p> <p>a. Vai trò của TGQ, PPL của triết học</p> <ul style="list-style-type: none"> - Triết học ng.cứu những vấn đề chung nhất, phổ biến nhất của thế giới về sự vận động và phát triển của giới tự nhiên, xã hội và trong lĩnh vực tư duy. - So sánh đối tượng ng.cứu triết học với các môn khoa học cụ thể <ul style="list-style-type: none"> + Giống: ng.cứu vận động, phát triển của TN, XH và TD. + Khác: TH: có tính khái quát, toàn bộ TG VC .Các môn khoa học có tính chất riêng lẻ của từng lĩnh vực. - <i>KN TH: là hệ thống các quan điểm lí luận chung nhất về thế giới và vị trí của con người trong thế giới đó.</i>

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Dự kiến sản phẩm
	<p>b. Thế giới quan duy vật và thế giới quan duy tâm</p> <ul style="list-style-type: none"> - TGQ: Là toàn bộ những quan điểm và niềm tin định

C. Dạy học.

D. Nghiên cứu khoa học.

Câu 6. Câu nói “Sống chết có mệnh, giàu sang do trời” phản ánh thế giới quan nào dưới đây ?

A. Duy vật.

B.Duy tâm.

C. Khoa học.

D. Vô thần.

Câu 7. A và Mẹ thường xuyên đi lễ chùa cầu mong đạt điểm cao trong kỳ thi tuyển sinh vào lớp 10 THPT sắp tới. Nếu là bạn của A em sẽ khuyên bạn như thế nào cho phù hợp ?

A.Nên chăm chỉ ôn luyện để đạt kết quả cao.

B. Nên đi thường xuyên vì như thế mới tự tin khi làm bài.

C. Nên đi đến các đền hơn đi lễ chùa.

D. Rủ các bạn trong lớp cùng đi để có kết quả cao.

- Giáo viên giao nhiệm vụ học sinh làm bài tập sau

HS vận dụng các kiến thức, kĩ năng lập luận để viết bài luận về hiện tượng gọi hồn trong tín ngưỡng dân gian. Học sinh về nhà tìm hiểu hiện tượng này và viết trong khoảng 2 trang giấy

TIẾT 2:
PHƯƠNG PHÁP LUẬN BIỆN CHỨNG, PHƯƠNG PHÁP LUẬN SIÊU HÌNH

Hoạt động của học sinh	Nội dung
<p>HS nghiên cứu truyện : "<i>Một con quạ thông minh</i>"</p> <p>GV nêu câu hỏi: <i>Con quạ thông minh đã làm cách nào để có thể uống được nước ở trong bình ? Ngoài cách đó ra, theo em còn cách nào khác để quạ uống được nước ở trong bình ?</i></p> <p>TÌNH HUỐNG: <i>Thầy giáo giao cho A và B mỗi người một bộ phụ tùng xe đạp. Thầy yêu cầu hai bạn về nhà tìm hiểu về chiếc xe đạp và báo cáo lại cho thầy. A nhà về tìm kỹ về tính năng, tác dụng, nguyên lí hoạt động của từng bộ phận trong chiếc xe. Sau đó, A lắp ráp các phụ tùng đó lại thành một chiếc xe đạp hoàn chỉnh và đi thử. Bạn kết luận : “Chỉ khi nào có sự kết hợp đồng bộ, hợp lí giữa tất cả các bộ phận, các phụ tùng thì chiếc xe mới hoạt động một cách hiệu quả”. Về phần B, bạn về nhà cân, đo, đếm từng bộ phận và phụ tùng của chiếc xe. Sau đó bạn liệt kê tất cả các thông tin mình đã cân, đo, đếm được ra giấy và nộp cho thầy giáo.</i></p> <p>- Theo em, giữa cách xem xét của A và B thì cách xem xét nào thể hiện tính biện chứng ? Tại sao ?</p> <p>+ 1: <i>Con quạ thông minh đã làm cách nào để có thể uống được nước ở trong bình ? Ngoài cách đó ra, theo em còn cách nào khác để quạ uống được nước ở trong bình ?</i></p> <p>- HS suy nghĩ và trả lời các câu hỏi mà giáo viên đã đặt ra</p> <p>+ 2. xem xét của A và B thì cách xem xét nào thể hiện tính biện chứng ? Tại sao ?</p>	<p>c. PPL biện chứng và PPL siêu hình.</p> <p>*PP và PPL:</p> <p>- PP: là cách thức đạt tới mục đích đặt ra.</p> <p>- PPL: là khoa học về phương pháp nghiên cứu.</p> <p>* PPL biện chứng và PPL SH:</p> <p>- PPL BC: Xem xét SVHT trong sự ràng buộc, quan hệ lẫn nhau giữa chúng. Trong sự vẽ và phát triển ko ngừng của chúng</p> <p>- PPL siêu hình: Xem xét sự vật phiến diện, cô lập, ko vẽ, ko phát triển, máy móc, giáo điều áp đặt đặc tính của sự vật này vào sự vật khác</p> <p>Như vậy: PPL BC mang tính đúng đắn giúp con người trong nhận thức và cải tạo thế giới.</p>

II. CŨNG CỐ, LUYỆN TẬP:

+ Nội dung câu hỏi trắc nghiệm:

Câu 1: Phương pháp luận nào dưới đây xem xét các sự vật, hiện tượng trong sự ràng buộc lẫn nhau giữa chúng, trong sự vận động và phát triển không ngừng của chúng?

- A. Siêu hình. B. Biện chứng.
C. Lịch sử. D. Logic.

Câu 2: Học thuyết về phương pháp nhận thức khoa học và cải tạo thế giới được gọi là

- A. phương pháp. B. khoa học.
C. phương pháp luận. D. thế giới quan.

Câu 3: Yếu tố nào dưới đây thường là chỗ dựa về lí luận cho các lực lượng xã hội lỗi thời, kìm hãm sự phát triển của xã hội?

- A. Phương pháp luận biện chứng. B. Phương pháp luận siêu hình.
C. Thế giới quan duy vật. D. Thế giới quan duy tâm.

Câu 4: Quan điểm nào dưới đây thuộc phương pháp luận siêu hình?

- A. Áp dụng máy móc đặc tính của sự vật này vào sự vật khác.
B. Đánh giá sự vật hiện tượng trên quan điểm của sự phát triển.

C. Giữa các sự vật hiện tượng luôn có mối quan hệ giằng buộc lẫn nhau.

D. Giữa các sự vật hiện tượng có thể có những đặc điểm giống nhau.

Câu 5. Phương pháp siêu hình xem xét sự vật, hiện tượng

A. trong trạng thái vận động, phát triển.

B. trong sự ràng buộc lẫn nhau.

C. trong trạng thái đứng im, cô lập.

D. trong quá trình vận động không ngừng.

Câu 6: Bố bạn N không cho con chơi với bạn H vì cho rằng bố bạn H nghiện ma túy thì sau này bạn H cũng nghiện ma túy, nếu chơi với bạn H, N sẽ cũng bị lôi kéo vào con đường nghiện ngập. Theo em, quan niệm của bố bạn N thể hiện cách xem xét sự vật theo

A. thế giới quan duy vật.

B. thế giới quan duy tâm.

C. phương pháp luận biện chứng.

D. phương pháp luận siêu hình.

Câu 7: Trong các câu ca dao tục ngữ sau, câu nào **không phải** là phương pháp luận biện chứng?

A. Rút dây động rừng

B. Con vua thì lại làm vua

C. Có công mài sắt có ngày nên kim

D. Nước chảy đá mòn

Giáo viên giao nhiệm vụ học sinh làm bài tập sau

Học sinh làm việc theo nhóm tại nhà

Nội dung: *hãy sưu tầm các câu ca dao, tục ngữ nói về thế giới quan duy vật và thế giới quan duy tâm, phương pháp luận biện chứng và phương pháp luận siêu hình.*